

NP

RU

บทที่ 6

เอกภพวิทยา: **พีธีกรรมทางศาสนา**

พราหมณ์ - ฮินดู

NP

RU

เทศกาลละพิธีกรรม

นาง **ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู**

ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นศาสนาที่เก่าแก่ที่สุดในโลก
เริ่มแรกเรียกตัวเองว่า “พราหมณ์”

คำว่า **พราหมณ์** หมายถึง คนในวรรณะที่สูงที่สุดของ
สังคมอินเดีย มีหน้าที่สอนความรู้เกี่ยวกับพระเวทและทำ
หน้าที่ติดต่อเทพเจ้า ผู้ที่เป็นพราหมณ์เป็นโดยกำเนิด คือบุตร
ของพราหมณ์ก็จะมีสถานภาพเป็นพราหมณ์ด้วย ต่อมาศาสนา
พราหมณ์ได้เสื่อมความนิยมลงระยะหนึ่ง เนื่องจากอิทธิพล
ของศาสนาพุทธ

NP

RU

เทศกาลละพริกรรม

นาง **ตาสนาพราหมณ์-จินต**

อาบน้ำ
ศักดิ์สิทธิ์

1. เทศกาลคณศจตุรฤถิ

นับเป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของการบูชาพระพิฆเนศ จะกระทำในวันแรม 4 ค่ำ เดือน 9 และวันแรม 4 ค่ำ เดือน 10 ซึ่งถือว่าเป็นวันกำเนิดของพระพิฆเนศ เชื่อกันว่าพระองค์จะเสด็จลงมาสู่โลกมนุษย์เพื่อประทานพรอันประเสริฐสูงสุดแก่ผู้ศรัทธาพระองค์ท่าน

NP

RU

เทศกาลละพิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

เทศกาลนี้มีการจัดพิธีกรรมบูชาและการเฉลิมฉลองอย่าง
ยิ่งใหญ่ทั่วอินเดียและทั่วโลก มีการจัดสร้างเทวรูปพระพิฆเนศขนาด
ใหญ่โตมโหฬาร เพื่อเข้าพิธีบูชา จากนั้นจะแห่องค์เทวรูปไปทั่วเมือง
และมุ่งหน้าไปสู่แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์สายต่างๆ ถนนหนทางทั่วทุกหนแห่ง
จะมีแต่ผู้คนออกมาชมการแห่องค์เทวรูปนับร้อยนับพันองค์ ผู้ศรัทธา
ทุกคนแต่งชุดสำหรับสีสันสวยงาม ขบวนแห่จะไปสิ้นสุดที่แม่น้ำ
ศักดิ์สิทธิ์ เช่น แม่น้ำคงคา แม่น้ำสร้อยสวตี ฯลฯ แล้วทำพิธีลอยเทวรูป
ปลงสู่แม่น้ำหรือทะเล

NP

RU

เทศกาลละพธีกรรม

นาง ๓าสนาพราหมณ์-ฮินดู

เทศกาล
คณศจตุรถ

ช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2538 มีเหตุการณ์ที่ฮือฮากันมากที่สุดก็คือ ปรากฏการณ์ที่เทวรูปตีมนมสดก็ปรากฏขึ้นมาทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วยซึ่งตรงกับเทศกาลประกอบพิธี **คณศจตุรฤถิ** หรือพิธีอุทิศต่อพระคณศพอดีทำให้ปรากฏการดังกล่าวได้รับความสนใจไปทั่วโลก หนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์เรื่องราวดังกล่าวขายดีเป็นเทน้ำเทท่า ผู้คนแตกตื่นพากันไปดู เทวรูปตีมนมกันแพร่หลาย

วันที่ประกอบพิธีคเณศจตุรถีนั้น ประชาชน
ทั้งหลายต่างพากันมาทำสักการะบูชารูปเคารพของพระ
คเณศที่ปั้นด้วยดิน (เผา) เครื่องบูชาจะประกอบไปด้วย
ดอกไม้ (โดยเฉพาะดอกไม้สีสดใส เช่น สีแดง, สีเหลือง, สี
แสด) ขนมต้ม, มะพร้าวอ่อน, กล้วย, อ้อย, นมเปรี้ยว,
(แบบแขก) ขณะทำการบูชา ผู้บูชาจะท่อง พระนาม 108
ของพระองค์

NP

RU

เทศกาลละพิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

2. เทศกาลนวราตรี

นวราตรี เป็น เทศกาลของชาวฮินดูเพื่อทำการสักการบูชา
แด่พระแม่ศักติมหาเทวี คำ”นวราตรี” หมายถึง เก้า คีน ใน
ภาษาสันสกฤต ความหมาย เก้า คือ “นว” และ “ราตรี” คือ
กลางคืน หมายความว่า ใน เก้าคืนกับอีกสิบวัน ในการบูชา
ศักติเทวี ทั้ง 9 ปาง (อวตารของพระแม่ทศคาเทวี) และเทวีองค์
อื่นๆ ในศาสนาฮินดูด้วยเช่นกัน

NP

RU

เทศกาล: พิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

เทศกาล
งาน นวราตรี
วัดแขก(สีลม)

NP

RU

เทศกาลละพิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

นวราตรี ของลัทธิศักติ ต้นตระกูล

สำหรับโบสถ์ฮินดู ที่นับถือลัทธิ ศักติ จะทำการบูชาพระแม่ทุรคา ทั้ง 9 ปาง ใน 9 วันแห่งพิธีกรรมโดยแบ่งทำพิธีดังนี้

วันแรก - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางไศลปุตริธิดาของหิมพาน ราชาแห่งภูเขา ซึ่งเป็นรูปแบบของศักติที่เป็นสหายของพระอิศวร

วันที่สอง - จะทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางพรหมจาริณี ชื่อเป็นที่มาของคำว่า 'พระพรหม' ซึ่งหมายถึง 'ทาปะ' หรือ การลงทัณฑ์ (มาตา ศักติ)

NP

RU

เทศกาลเล่พิธีกรรม

นาง **ตาสนาพรหมณ์-จินต**

การประกอบพิธี
นวราตรี

วันที่สาม - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางจันทร
ฉัณฎา ทรงปราบอสุรด้วยเสียงระฆัง สัญลักษณ์ของความงามและความ
กล้าหาญ

วันที่สี่ - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางกุชามาณตา
ผู้สร้างของจักรวาลทั้งหมด

ห้าวัน - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางสกันทมาตา
แม่ของพระชั้นทกุมารนักรบผู้กล้าหาญ โอรสผู้เกิดจากพระศิวะ

วันที่หก - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางกาทยานี
ทรงปราบอสุร ด้วยปางที่มีสามเนตรและสี่กร

วันที่เจ็ด - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางกาลราตรี หรือกาลี ทรงเสวยเลือดดอสุร หมายถึงการทำให้ ผู้ที่ชื่นชอบความกล้าหาญ

วันที่แปด - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางมหาเคารี ทรงเป็นเจ้าแม่แห่งธัญชาติ ทำให้พืชพันธุ์อุดม สมบูรณ์

วันที่เก้า - ทำการบูชาพระแม่ทุรคาในปางที่ เรียกว่า ปางสิทธิธাত্রี ทรงเป็นเจ้าแม่แห่งความสำเร็จ

NP

RU

เทศกาลละพิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

3. เทศกาลมหาศีวราตรี

มหาศีวราตรี ความยิ่งใหญ่แห่งพิธีกรรมการบูชาพระศีวระ
มหาเทพพระเทวาธิเทวะ มหาเทวะ (พระศีวระ) พระองค์ทรง
เป็นเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ พระผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่าง พระผู้เกิดก่อน
ทุกสิ่ง พระผู้ไม่มีวันเกิดและตาย พระองค์มีพระนามมากมาย
แต่ละพระนามนั้นมีความหมายดีในตัวเอง พระนามของพระ
มหาเทพที่กล่าวถึงในโคลกมี 240 พระนาม

NP

RU

เทศกาล: พิธีกรรม

นาง **ดาสนาพราหมณ์-จินต**

เทศกาล
มหาศีวะราตรี

NP

RU

เทศกาลและพิธีกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

4. เทศกาลดีปาวลี

Diwali (ดีวาตี) หรือ ดีปาวาลี หมายถึง แถวหรือแนวของตะเกียงไฟ (rows of lighted lamps) ดังนั้น Diwali จึงเป็นเทศกาลแห่งแสงไฟและความรื่นเริง เพื่อต้อนรับปีใหม่ของชาวฮินดู อีกทั้งยังเป็นการเฉลิมฉลองชัยชนะของคุณงามความดีที่มีต่อความชั่วร้าย และแสงสว่างที่อยู่เหนือความมืดมน ยังแสดงถึงการเริ่มต้นฤดูหนาวอีกด้วย จริงๆ แล้ว Diwali นั้นเป็นการเฉลิมฉลองเพื่อเป็นเกียรติแก่ พระราม และ นางสีดา พระมเหสี ในการเสด็จกลับมาสู่พระนคร อโยธยา (Ayodhya) ตามความเชื่อของชาวฮินดู

NP

RU

เทศกาล: พิธีกรรม

นาง **ตาสนาพรากมณี-จินต**

เทศกาล
ดีปาวลี

NP

RU

เทศกาลละพริกรรรม

นาง **ดาสนาพราหมณ์-จินต**

วันของเทศกาลดิวัตินั้นขึ้น 4 วัน โดยในแต่ละวันเพื่อเฉลิมฉลองแต่ละตำนานในแต่ละวัน และแต่ละตำนานมีเรื่องราวของเป็นตัวเองดังต่อไปนี้

ตำนานที่ 1 นั่นคือ วันแรกของเทศกาลนารากะจตุรฤๅซึ่งเฉลิมฉลองการสังหารอสูร Naraka (นาระกะ) โดย พระกฤษณะ

ตำนานที่ 2 บุษบาพระแม่มหาลักษมีเทพีแห่งความมั่งคั่ง ทรัพย์สิน การเงิน พระองค์ได้เมตตาที่จะประทานพรให้กับเหล่ามวลมนุษย์และสาธุศิษย์แห่งท่าน ตำนานยังได้กล่าวอีกว่า เป็นวันเฉลิมฉลองชัยชนะแห่งวามนาวตาร(พราหมณ์แคะซึ่งเป็นอวตารหนึ่งแห่งพระวิษณุ) ที่ได้รับชัยชนะจากการปราบอสูรพาลี

NP

RU

เทศกาลเลเพิร์ทกรรม

นาง **ดาสนาพรหมณ์-จินต**

ตำนานที่ 3 หลังจากท้อสุรพาลีได้พ่ายแพ้ต่อพระวิษณุ พระองค์ได้เมตตาให้พรอสูรพาลีมีโอกาที่จะได้ครองโลก 1 วันภายใน 1 ปี และก้าวออกมาจากนรกและสามารถที่จะปกครองโลกได้เพียงวันเดียวเท่านั้น (ตำนานนี้เป็นตำนานแห่งเหล่าผู้บูชาสุรพาลี เหล่าชาวเมืองพาลีก็จะจุดประทีปโคมไฟทั่วเมืองและแห่แห่นรื่องรำทำเพลงเฉลิมฉลองการกลับมาแห่งราชาพาลี)

ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดูกับสังคมไทย

ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยนั้น คือช่วงที่เป็น ศาสนาพราหมณ์ โดยเข้ามายังประเทศไทยเมื่อใดนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานระยะเวลาที่แน่นอน นักประวัติศาสตร์ส่วนมาก สันนิษฐานว่า ศาสนาพราหมณ์นี้ น่าจะเข้ามาก่อน สมัยสุโขทัย โบราณสถานและรูปสลักเทพเจ้าเป็นจำนวนมาก ได้แสดงให้เห็นถึง อิทธิพลของศาสนา เช่น รูปสลักพระนารายณ์ 4 กร ถือสังข์ จักร คทา ดอกบัว สวมหมวกกระบอก เข้าใจว่าน่าจะมีอายุประมาณพุทธ ศตวรรษที่ 9-10 หรือเก่าไปกว่านั้น

NP

RU

สรุป

พราหมณ์เข้ามาในประเทศไทยก่อนสมัยสุโขทัยโดยผ่านทาง
เขมรทางลุ่มน้ำเจ้าพระยาและทางใต้ ศาสนาพราหมณ์คือ ศาสนาฮินดู
ดั้งเดิม ชาวอินเดียได้เข้ามาพร้อมกับศาสนาฮินดู โดยเฉพาะในสมัยกรุง
รัตนโกสินทร์นี้ คัมภีร์ดั้งเดิมของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือคัมภีร์พระ
เวท แปลว่า ความรู้มาจากพระเจ้าพระผู้ประเสริฐ คือ พรหม คัมภีร์พระ
เวทจึง เป็นคำสอนของพระเจ้า มีเทพเจ้าทั้งหลายเป็นที่เคารพนับถือ เช่น
พระอัคนีเทพ พระอินทรเทพ พระอัศวินเทพ สิวาตรีเทพ สุริยเทพ
วรุณเทพ อูสาเทพ โสมนเทพ วิษณุเทพ เป็นต้น ชาวฮินดูเลือกบูชาเทพ
องค์หนึ่งองค์ใดที่ตนเองเคารพนับถือเป็นพิเศษ

NP

RU

The End